

QUICKVIEW OPTIMAL SCANS

1 IN HET KORT

Optimal SCANS geeft inzicht en ondersteuning bij de aankoop van duurzame en circulaire producten én organisaties.

2

VOOR WIE?

De tool is toepasbaar voor private en publieke organisaties. De aankopers, leveranciers en toeleveranciers krijgen via Optimal SCANS inzicht in de duurzaamheid en circulariteit van hun producten en organisatie.

FOCUS

Deze tool focust zowel op de duurzaamheid als op de circulariteit van producten, bouwprojecten en organisaties.

PRIJS

De kostprijs is afhankelijk van de gekozen abonnementsvorm, het aantal scans en afspraken over bijvoorbeeld aanvullende dienstverlening en eigendom van de data. Voor de ontwikkeling van een nieuwe scan is consultancy noodzakelijk wat extra kosten met zich meebrengt.

REFERENTIES

Optimal SCANS is in de praktijk toegepast door publieke en private organisaties bij infrastructuur en voor bio-afbreekbare kantinematerialen. In de Gemeente Arnhem bijvoorbeeld, is de tool gebruikt bij het vergelijken van 10 aannemers op gebied van duurzaamheid en circulariteit. Nu is het mogelijk om de meest geschikte en performante aannemers voorrang te geven.

CONTACT

www.optimalplanet.nl
Dr. R.J.W. de Nooij
r.denooy@optimalplanet.nl

3 DATA IN

DATA

De data input van de leverancier is nodig om inzicht te krijgen in de producten/diensten en de leveranciers zelf. Het systeem bevat data over welke criteria gebruikt moeten worden, het belang per criterium en over keurmerken (standaarden en certificaten) die dienen om de criteria te verifiëren.

WERKWIJZE

De leverancier wordt door de aankoper uitgenodigd om product- en organisatorische gegevens in te vullen voor een aantal thema's, via het stap voor stap beantwoorden van een set vragen. De uitkomst van deze oefening is een overzichtelijke score, gevisualiseerd door een score in een model met vijf niveaus en diverse thema's per niveau.

4

PROCES

Dit instrument biedt ondersteuning tijdens verschillende fases van het aankoopproces, gaande van de voorbereiding van het aankoopdossier en de formele ondersteuning bij de gunning van een opdracht tot de analyse van de impact gedurende de volledige gebruiksduur van een product.

COMPLEXITEIT

De tool is eenvoudig toepasbaar als de benodigde scans voor producten en/of organisaties reeds beschikbaar zijn. De ontwikkeling van een nieuwe scan kan ondersteund worden door Optimal Planet (betaling consultancy werk).

GEBRUIKSGEMAK

De tool is gebruiksvriendelijk. Als de leverancier over de nodige informatie beschikt is de analyse en beoordeling een eenvoudig en snel proces. Het is ook mogelijk om zelf scans te ontwikkelen en bestaande scans aan te passen.

5 DATA OUT

RESULTAAT

Het resultaat wordt weergegeven via overzichtelijke tabellen en figuren waarbij het eenvoudig is om de gegevens af te lezen en te vergelijken met verschillende leveranciers.

BETROUWBAARHEID

De gehanteerde criteria en gewichten zijn transparant en kunnen op vraag van de klant aangepast worden. Op deze manier worden er specifieke kenmerken gedefinieerd voor elke productgroep. Optimal SCANS heeft het voordeel dat het aandacht geeft aan verschillende niveaus van circulair bewustzijn; strategisch en operationeel.

Wat doet deze tool?

Optimal SCANS is een beoordelingssysteem voor duurzame en circulaire inkoop van organisaties én producten. Hiervoor hanteert Optimal SCANS een model met vijf niveaus (aandacht voor duurzaamheid en stakeholders, acties voor verduurzaming, resultaten van de acties, strategie duurzaamheid en sector en keten samenwerking).

Hoe kan deze tool jou helpen?

Optimal SCANS maakt duurzaamheid en circulariteit toetsbaar door het hanteren van een model met vijf niveau's dat toelaat om organisaties en producten te beoordelen. Dit model maakt het mogelijk om duurzaamheid en circulariteit te meten op vlak van:

- **Producten:** focus op ontwerp, grondstoffen, productieproces, gebruik, verwerking...
- **Organisatie:** gezonde mens en maatschappij, duurzame energie, schone emissies, duurzaam aankopen, ...
- **Circulaire infrastructuur:** ontwerp en materiaalkeuze, aanleg en beheer, strategie van de aannemer, ...
- **Benchmark circulaire aankopen:** gemeenten onderling vergelijken op vlak van circulaire inkopen.

Op deze manier maakt Optimal SCANS het mogelijk om op een objectieve wijze de meest circulaire leverancier te selecteren door een rangschikking te maken van de beschikbare leveranciers of aannemers en hun producten en diensten. Het instrument biedt ook de mogelijkheid om de resultaten te blijven monitoren en te streven naar continue verbetering.

Hoe werkt deze tool?

Optimal SCANS vertrekt van een set van vragen die toelaat om de rangschikking te maken in één van de vijf niveaus. Enkele sleutelvragen van Optimal SCANS zijn:

- Is er aandacht voor duurzaamheid en circulaire economie?
- Aan welke thema's wordt gewerkt. Met welke acties?
- Wat zijn de feitelijke, meetbare resultaten van al die acties per thema?
- Hoe breed en diep is de langetermijnstrategie om duurzaam/circulair te worden?
- Wordt er samengewerkt aan een duurzame/circulaire organisatie, sector, keten en maatschappij?

Per niveau worden diverse thema's bevroegd, zoals de aanpak op vlak van duurzame energie, afvalmanagement en hergebruik maar ook de financiële gezondheid van een organisatie. Per thema zijn er algemene criteria, en criteria die sectorspecifiek zijn. Bovendien is het mogelijk om gewichten per thema te kiezen, die afwijken van de standaard weegfactoren. Uiteindelijk maakt dit instrument een totaalscore op basis van de antwoorden en de (gekozen) gewichten per thema. De aankoper kan op die manier op een zo objectief mogelijke manier zicht krijgen op de circulariteit van een organisatie, het product of de dienst.

Hoe wordt omgegaan met datamanagement?

De leverancier wordt door de aankoper uitgenodigd om product en/of organisatorische gegevens in te vullen in de Optimal SCANS. Het systeem bevat data over welke criteria voor het type product of organisatie gebruikt moeten worden. Met ja/nee antwoorden, checkboxes, percentages,... kan de leverancier zijn data invoeren. Daarbij wordt het belang van elk type criterium weergegeven, alsook de keurmerken (standaarden en certificaten) die dienen om de criteria te beoordelen of te verifiëren. Hierna kan men dan de leveranciers en hun producten, diensten of bouwopties rangschikken en vergelijken. Duidelijk is ook op welke niveaus en thema's daarbinnen men hoog of juist laag scoort.

OPTIMAL SCANS

Wat kost de toegang tot deze tool?

De software werkt via een abonnementsysteem. Een licentie voor één jaar bedraagt 5.000 euro. Betaling voor een kortere periode is mogelijk. Voor toegang tot reeds beschikbare scans betaal je 100 euro per maand of 1.000 euro per jaar. Als dienstverlening biedt Optimal SCANS consulting aan voor het uitwerken van nieuwe scans op maat of voor specifieke controles van het bewijsmateriaal van leveranciers.

Wie gebruikt deze tool?

Zowel aankopers, leveranciers als toeleveranciers krijgen via Optimal SCANS inzicht over de circulariteit van hun producten en organisaties. Deze tool wordt op vraag van aankopers ingevuld door leveranciers. Aankopers kunnen overzichtelijke rapporten maken en analyses uitvoeren. Op deze manier ondersteunt Optimal SCANS de kwaliteit en onderbouwing van circulaire aankoopbeslissingen in de private en publieke sector.

Welke output krijg je als aankoper?

De gebruiker krijgt visuele rapporten die:

1) aantonen hoe een product, dienst of organisatie scoort op vlak van circulaire impact,

Dashboard

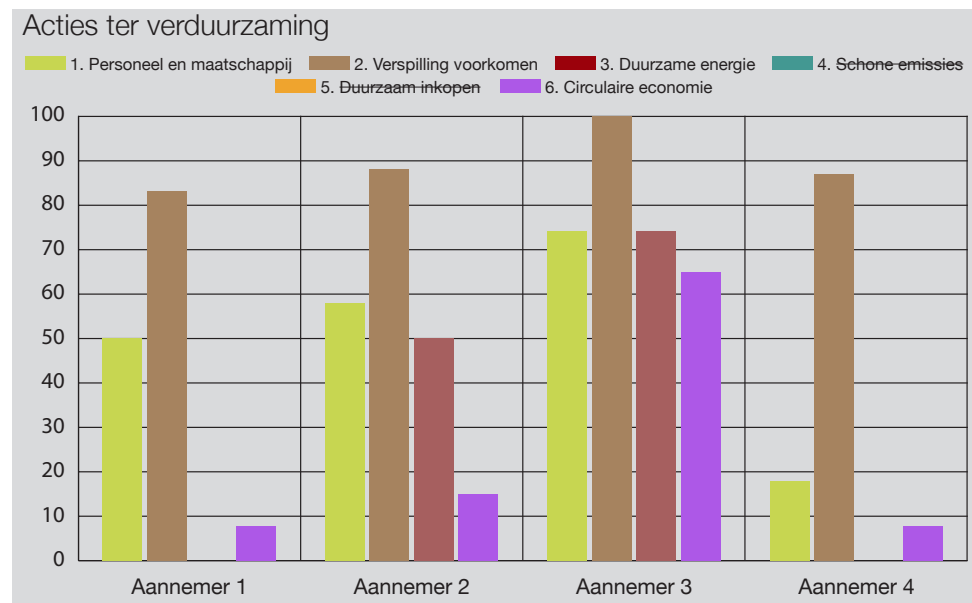
2) toelaten om objectieve vergelijkingen te maken met oog op de selectie van de meest circulaire leverancier

Vergelijken van scores

Scan van	1	2	3	4	5	Product of dienst	Leverancier en Keten	Totaal
Leverancier 2	100%	37%	70%	97%	67%	69%	82%	74%
Leverancier 1	100%	95%	44%	78%	30%	80%	54%	69%
Leverancier 4	96%	34%	50%	25%	0%	60%	13%	41%
Leverancier 5	20%	40%	0%	64%	7%	20%	36%	26%
Leverancier 3	60%	34%	16%	0%	0%	37%	0%	22%
Gemiddelde	75%	48%	36%	53%	21%	53%	37%	46%

Toelichting:
 1 Minimumeisen product, keten en transparantie
 2 Acties ter verduurzaming product
 3 Resultaten van de acties
 4 Strategie duurzaamheid
 5 Circulaire keten

en die 3) advies geven voor continue verbetering aan de hand van monitoring, bijvoorbeeld voortgang per thema van jaar 1 van het contract naar jaar 4.

OPTIMAL SCANS

Wat is de grootste verdienste van Optimal SCANS?

Optimal SCANS is een gebruiksvriendelijk instrument voor het ondersteunen van circulaire aankoopbeslissingen met visuele ondersteuning en rapportering. Het laat toe om analyses visueel voor te stellen via een model met vijf stappen en ook vergelijkingen mogelijk te maken tussen verschillende producten, diensten of bouwprojecten. Het bevat veel objectieve informatie en expertise.

Zijn er al mooie voorbeelden?

Optimal SCANS is in de praktijk toegepast door publieke en private organisaties bij hoogspanningskabels, infrastructuur en voor bio-afbreekbare kantinematerialen. In de Gemeente Arnhem bijvoorbeeld, is de tool gebruikt bij het vergelijken van tien aannemers op gebied van circulaire aankopen. De scan vergelijkt de circulaire impact per fase in de levenscyclus van de producten voor elke leverancier. Op deze manier was het mogelijk om de meest geschikte en performante leverancier te selecteren. Gelijkaardige voorbeelden worden toegelicht op de website.

MEER INFORMATIE EN CASES BESCHIKBAAR OP HET LEERPLATFORM!

Deze toolsteekkaart is gefinancierd door OVAM.